

UZASADNIENIE

Decyzją Nr (...). (...) z dnia 31 grudnia 2013 r. Prezes Urzędu Ochron Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) i art. 11 ust. 1 tej ustawy, stosownie do § 2 pkt 3 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję przez Miejskie (...) Sp. z o.o. w K., uznał:

I. za ograniczającą konkurencję praktykę polegającą nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, poprzez:

1) narzucanie odbiorcom tych usług uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione

korzyści warunków umów, poprzez stosowanie w umowach zatytułowanych:

a) Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, Umowa o dostarczanie wody do obiektu będącego w trakcie budowy Nr ... oraz Umowa Nr ... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przemysłowych zapisów, zgodnie z którymi przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: brakiem wody na ujęciu, uszkodzeniem instalacji odbiorcy usług grożącym niebezpieczeństwem, przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,

b) Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zapisu, zgodnie z którym w przypadku zaboru wodomierza przez odbiorcę usług lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza,

c) Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz Umowa Nr ... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przemysłowych zapisu, zgodnie z którymi odbiorca usług może domagać się od przedsiębiorstwa obniżenia należności w razie dostarczenia wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz o ciśnieniu niższym od określonego warunkami technicznymi stanowiącego (...) należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określoną proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności, przez co naruszony został zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów

- stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 24 września 2012r.

2) narzucanie odbiorcom tych usług uciążliwych i przynoszących Spółce nieuzasadnione korzyści warunków przyłączenia do sieci wodociągowej, zgodnie z którymi są oni zobowiązani do wykonania na własny koszt części robót nie stanowiących - co do zakresu - prac związanych z budową przyłączy wodociągowych i/lub kanalizacyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.), tj. wykonania, na własny koszt włączenia do sieci wodociągowej, przy równoczesnym zapewnieniu Spółce wyłączność wykonywania włączeń, przez co naruszony został zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów, i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 17 listopada 2011 r.

3) narzucanie uciążliwych, zawartych w Porozumieniu dotyczącym warunków budowy urządzeń wodociągowych i kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci miejskiej, warunków umów, przynoszących Spółce nieuzasadnione korzyści, polegających na uzależnianiu zawarcia umowy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków od nieodpłatnego przekazania na majątek Spółki wybudowanych przez odbiorców ww. usług odcinków sieci i urządzeń z równoczesnym zobowiązaniem tych osób

do zrzeczenia się wynikających z tego tytułu roszczeń i poniesienia kosztów związanych z przekazaniem sieci, przez co naruszony został zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

- i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 26 listopada 2012 r.

II za ograniczającą konkurencję praktykę polegającą nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną, poprzez:

1) narzucanie wnioskodawcom, na rzecz których wydawane są techniczne warunki przyłączenia do sieci wodociągowej, eksploatowanej przez Spółkę, obowiązku zastosowania do budowy odcinków sieci i przyłączy wodociągowych zestawów do nawiercania pod ciśnieniem pochodzących wyłącznie od producentów wskazanych przez Spółkę, co przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku osprzętu (armatury) niezbędnej do budowy odcinków sieci i przyłączy wodociągowych w postaci ograniczenia inwestorom (osobom fizycznym i prawnym) i wykonawcom budującym ww. odcinki sieci i przyłącza, możliwości wyboru producenta zestawów, a konkurentom wskazanych przez Spółkę producentów - dostępu do tego rynku,

przez co naruszony został zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

- stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 17 listopada 2011 r.

2) narzucanie uciążliwych, zawartych w Porozumieniu dotyczącym warunków budowy urządzeń wodociągowych i kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci miejskiej, warunków umów, przynoszących Spółce nieuzasadnione korzyści, polegających na uzależnianiu wydania przez Spółkę warunków technicznych przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej od podpisania przez osoby (fizyczne i prawne), budujące przyłącze, porozumienia o nieodpłatnym przekazaniu na majątek Spółki wybudowanych odcinków sieci i urządzeń, przez co naruszony został zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

- stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem **26** listopada **2012** r.

3) narzucanie uciążliwych, zawartych w Porozumieniu dotyczącym warunków budowy urządzeń wodociągowych i kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci miejskiej, warunków umów, przynoszących Spółce nieuzasadnione korzyści, polegających na zobowiązaniu osób (fizycznych i prawnych), które wybudowały odcinki sieci wodociągowej lub kanalizacji do ustanowienia na rzecz Spółki, wraz z przekazaniem na jej majątek wybudowanych przez te osoby odcinków sieci i urządzeń nieodpłatnej służebności gruntowej przebiegu sieci, z równoczesnym zobowiązaniem tych osób do poniesienia kosztów związanych z ustanowieniem służebności przesyłu, przez co naruszony został zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

- i stwierdził jej zaniechanie jej stosowania z dniem **26** listopada **2012** r.

W punkcie III na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 2 pkt 3 w związku z § 4 ust.

1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakłada się na przedsiębiorcę Miejskie (...) Sp. z o.o. w K. karę pieniężną w wysokości:

1) (...) zł (słownie: (...) złotych), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w pkt 1.1 a-c. sentencji decyzji,

2) (...) zł (słownie: (...) złotych), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w pkt I.2. sentencji decyzji,

3) (...) zł (słownie (...) złotych), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w pkt I.3. sentencji decyzji,

4) (...) zł.(słownie: (...) złotych), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w pkt II .1. sentencji decyzji,

5) (...) zł (słownie: (...) złote), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w pkt II.2. sentencji decyzji,

6) (...)zł (słownie: (...) złotych), płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o którym mowa w pkt II.3 sentencji decyzji.

W punkcie IV na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 267), w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do jej art. 33 ust.6, postanowił obciążyć Miejskie (...) Sp. z o.o. w K. kosztami postępowania w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję w kwocie (...) zł. (słownie: (...)zł.) i zobowiązał Spółkę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia j decyzji.

(decyzja k. 4-26 akt sądowych)

Od w/w decyzji Miejskie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (dalej: „powód ”) wniósł odwołanie zaskarżając rozstrzygnięcie w całości. Powód zarzucił zaskarżonej decyzji błędną ocenę jego działań i uznanie ich za złamanie zakazów z art. 9 ust 1 i ust 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów . W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o uchylenie decyzji Prezesa UOKiK w całości .

Powód podniósł, że nie było jego zamiarem naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z tym po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego niezwłocznie i z własnej inicjatywy podjął działania mające na celu usunięcie wszelkich nieprawidłowości oraz wniósł o wydanie decyzji zobowiązującej w trybie art. 12 u.o.k.i.k.

Powód wskazywał, że zapisy umów przewidujące wyłączenie odpowiedzialności za brak wody na ujęciu oraz obciążenie konsumenta opłatą wg ilości wody, która mogła przepłynąć pełnym przekrojem w przypadku zaboru wodomierza, nigdy nie były stosowane i nie przyniosły powodowemu przedsiębiorstwu nieuzasadnionych korzyści finansowych.

Odnosnie praktyk określonych w pkt I. 2 i 3 oraz II. 2 i3 powód stwierdził , iż nie zostało wykazane uzależnianie przez Spółkę zawierania umów o dostarczanie wody i odbiór ścieków od nieodpłatnego przekazywania na rzecz spółki odcinków sieci i urządzeń wybudowanych przez osoby trzecie, czy też ustanawiania na jej rzecz służebności przesyłu. Argument braku uzyskania korzyści powód odnosił także do pozostałych praktyk . Zdaniem powoda, jego działania powinny być ocenione jako usprawiedliwione i niezawinione.

(odwołanie k. 28-29 akt sądowych)

Odpowiadając na odwołanie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: pozwany) wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(odповідь na odwołanie k. 52-56 akt sądowych)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Bezsporne jest, że Miejskie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (...), prowadzi działalność w formie spółki prawa handlowego, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...), której właścicielem jest Gmina Miejska K.. Przedmiotem działalności jest świadczenie usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę (pobór, uzdatnianie i dostarczanie) i zbiorowego odprowadzania ścieków (odbiór i oczyszczanie) oraz usługi związane z eksploatacją i zarządzaniem infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną.

(dowód: odpis KRS przedsiębiorcy k.9-14 akt admin.)

Bezsporne, jest że Miejskie (...) prowadzi działalności wyłącznie na terenie Gminy Miasta K., w oparciu o zezwolenie wydane przez Prezydenta Miasta K. z 2003r., i na tak wyznaczonym rynku geograficznym posiada (...) swojego udziału w rynku. Eksploatowana przez Spółkę, zintegrowana sieć wodociągowo-kanalizacyjna, stanowi jej własność w (...) pozostała część majątku trwałego (...) została Spółce użyczona przez Gminę M. K..

(dowód: pismo przedsiębiorcy (...) k. 97, 264 akt admin)

Rada Miejska w K. w dniu 16 lutego 2006r. na wniosek Miejskich (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. uchwaliła Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązujący na terenie Gminy Miasta K..

Regulamin, stanowi, że „Przedsiębiorstwo zawiera umowę na wniosek przyszłego odbiorcy usług, po spełnieniu przez niego warunków technicznych przyłączenia oraz okazaniu tytułu prawnego do nieruchomości... (§ 6) oraz że W przypadku, gdy przyłącza są w posiadaniu odbiorcy usług, odpowiedzialność przedsiębiorstwa za zapewnienie ciągłości i jakości świadczonych usług jest ograniczona do posiadanych przez przedsiębiorstwo urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych (§8). Regulamin nie odnosi się natomiast do kwestii przejmowania od osób trzecich wybudowanych przez nie odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

(dowód: uchwała Nr (...) Rady Miejskiej w K. k. 15-21 akt admin.)

Bezsporne jest, że w (...) obowiązywała procedura, zgodnie z którą zawarcie umowy na dostarczanie wody/odbieranie ścieków rozpoczynało się od złożenia wniosku/pisma o wydanie Warunków technicznych, zawierających zapis, że dostawa wody i odbiór ścieków będą możliwe po wykonaniu przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych zgodnie z wymogami Warunków i po podpisaniu umowy na dostawę wody/odbiór ścieków. Warunki techniczne są dokumentem wymaganym przy uzyskiwaniu zezwolenia na budowę, umożliwiającego rozpoczęcie inwestycji.

Bezsporne, jest, (...) od października 2007 r., przed wydaniem Warunków technicznych stosowała dokument o nazwie (...) dotyczące warunków budowy urządzeń wodociągowych na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci. Dokument ten był podpisywany na wniosek inwestora i umożliwiał realizację planowanej inwestycji na obszarze nieuzbrojonym.

(...) w latach 2009 i 2010 na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków stosowała:

- w umowie o dostarczenie wody i odprowadzanie ścieków, oraz umowie o dostarczanie wody do obiektu będącego w trakcie budowy oraz umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków przemysłowych, postanowień zgodnie z którymi przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: brakiem wody na ujęciu, uszkodzeniem instalacji odbiorcy usług grożącym niebezpieczeństwem, przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

(dowód: § 3 umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, § 3 Umowy o dostarczanie wody do obiektu będącego w trakcie budowy oraz § 12 oraz Umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przemysłowych k. 59,61, 65 akta admin.),

- w umowie o dostarczenie wody i odprowadzanie ścieków postanowienia zgodnie z którym w przypadku zaboru wodomierza przez odbiorcę usług lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem wody rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza

(dowód: § 6 pkt 5 umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków k. 61 akt admin)

- w umowie o dostarczenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz umowie o zapatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków przemysłowych postanowienia zgodnie z którym odbiorca usług może domagać się od przedsiębiorstwa obniżenia należności w razie dostarczenia wody o pogorszonej bądź złej jakości oraz o ciśnieniu niższym od określonego warunkami technicznymi, stanowiącego (...) należności za wodę dostarczoną w okresie trwania zakłócenia, określonej proporcjonalnie do okresu rozliczenia należności

(dowód: § 7 pkt 1 umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków k.60 akt amin, § 17 umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przemysłowych k. 66 akt admin.),

(...), w piśmie z 24 września 2012 r. oświadczyła, że z dniem 24 września 2012 r. zaprzestała stosowania ww. praktyk przez podpisanie (...) umów aneksujących dotychczasowe postanowienia z (...) obowiązujących umów.

(dowód: pismo przedsiębiorcy z 24 września 2012r. k. 661 akta admin.)

(...) w latach 2009 i 2010 na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków stosowała postanowienia:

- narzucające odbiorcom usług wykonanie na własny koszt części robót nie stanowiących – co do zakresu prac – prac związanych z budową przyłączy wodociągowych i/lub kanalizacyjnych o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. tj wykonania na własny koszt włączenia do sieci wodociągowej, wraz z zobowiązaniem do zapewnienia (...) prawa wyłączności wykonania włączeń, czego zaniechała 17 listopada 2011r.

- uzależniające wydanie warunków technicznych przyłączenia do nieruchomości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej od podpisania porozumienia dotyczącym warunków budowy urządzeń wodociągowych i kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora podłączenia do sieci miejskiej, przez osoby (fizycznie, prawne) zobowiązania do nieodpłatnego przekazania na majątek (...) wybudowanych przez te osoby odcinków sieci i urządzeń, czego zaniechała 26 listopada 2012 r.

- na uzależnieniu zawarcia umowy o zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków od nieodpłatnego przekazania na majątek Spółki wybudowanych przez odbiorców usługi odcinków sieci i urządzeń z równoczesnym zobowiązaniem tych osób do zrzeczenia się wynikających z tego tytułu roszczeń i poniesionych kosztów związanych z przekazaniem sieci, którą to praktykę zaniechał 26 listopada 2012 r.

(dowód: § 2 pkt 1i § 3 porozumienia dotyczącego budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci miejskiej k.71-72 akt admin, warunki techniczne i ogólne przyłączenia do komunalnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej k. 74 akt admin, pismo przedsiębiorcy z dnia 17 września 2012 r. k. 275 akt admin., pismo przedsiębiorcy z 27 listopada 2012r. k 673-761 akt admin.)

(...) w latach 2009 i 2010 na lokalnym rynku zarządzaniu infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną stosowała postanowienia według których:

- wnioskodawcy, na rzecz których były wydawane warunki techniczne przyłączenia do sieci wodociągowej, posiadali obowiązek zastosowania do budowy odcinków sieci i przyłączy zestawów do nawiercania pod ciśnieniem pochodzących wyłączenie od producentów wskazanych przez (...), stosowania których zaniechała z dniem 17 listopada 2011 r.,

- warunki polegające na uzależnieniu wydania przez (...) warunków technicznych przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej od podpisania przez te osoby (fizyczne, prawne) porozumienia o nieodpłatnym przekazaniu na majątek (...) wybudowanych odcinków sieci i urządzeń, stosowania, stosowania których zaniechała z dniem 26 listopada 2012 r.,

- warunki umów polegających na zobowiązaniu osób (fizycznych, prawnych) które wybudowały odcinki sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej do ustanowienia na rzecz (...) wraz z przekazaniem na jej majątek wybudowanych przez te osoby odcinków sieci i urządzeń nieodpłatnej służebności gruntowej przebiegu sieci, z równoczesnym zobowiązaniem tych osób do poniesienia kosztów związanych z ustanowieniem służebności przesyłu, stosowania których zaniechała z dniem 26 listopada 2012 r.

(dowód: warunki techniczne i ogólne przyłączenia do komunalnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej pkt 3 k. 73 akt admin., porozumienie dotyczące warunków budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia do sieci miejskiej § 2 pkt 4, §4 pkt 6 i 7 k. 71-72 akt admin, pismo przedsiębiorcy z 17 września 2012 r. k.276, pismo przedsiębiorcy z 27 listopada 2012 r. 673-742a).

Bezsporne, jest że (...) w stosunku inwestorów którzy otrzymali Warunki techniczne przed 17 listopada 2011r. i wykonali przyłącza na własny koszt, (...) zastosował zasadę bezpłatnego włączenia. Od 17 listopada 2011 r (...) zrealizował (...) przyłączeń do sieci komunalnej w sposób nieodpłatny. Pobrane w okresie grudzień 2011r. przedpłaty na wykonanie zleceń uchwytu nawiertniczego (wcinki) – zostały przez (...) zwrócone wpłacającym.

Bezsporne, jest że (...) przejmował sieć również odpłatnie na podstawie negocjacji z inwestorem, który sieć wybudował i zwracał całość lub część poniesionych nakładów bądź też przejmował wybudowane odcinki na podstawie darowizny. Na potwierdzenie powyższego (...) przekazał do materiału dowodowego kopie umów o odpłatne przejście sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej, podpisanych 24 kwietnia 2012 r. z (...) wspólnotami mieszkaniowymi w K., kopie faktur VAT z dnia z dnia 7 sierpnia 2012 r. do tychże umów oraz kopie faktur za przejście sieci wystawionych przez: SM Na (...) w K. (z dnia 30 czerwca 2006 r. na kwotę (...) zł netto), SM (...) w K. (z dnia 4 grudnia 2007 r. na kwotę (...) zł netto), (...) Sp. z o.o. w K. (z dnia 12 kwietnia

2011 r. na kwotę (...) zł netto), (...) Sp. z o.o. w K. (z dnia 26 czerwca r. na kwotę (...) zł netto), (...) M. K. w K. (z dnia 17 sierpnia 2012 r. na kwotę (...) zł netto), Gminę B. (z dnia 16 czerwca 2010 r. na kwotę (...) zł netto).

Do materiału dowodowego (...) przekazał również wniosek (...) (...). N. Sp.J. z 30 lipca 2012 r., w którym przedsiębiorca ten z własnej inicjatywy zamierzał przekazać (...) bezpłatnie wybudowaną sieć, przenosząc w ten sposób na nią przyszłe koszty jej eksploatacji i konserwacji, oraz kopię umowy darowizny sieci kanalizacji deszczowej o wartości(...)zł., sporządzonej w 2007 r. na jej rzecz, przez przedsiębiorcę (...) L. S.

(dowód: k. 15-21, 71-72, 81- 88, 91- 92, 93,94-95, 143-144, 157-223, 216, 260,277-278, 285-304, 311, 312,313, 314, 318- 337akt admin.)

Bezsporne, jest że (...) przejmował sieć również odpłatnie na podstawie negocjacji z inwestorem, i dokonywał zwrotu całość lub część poniesionych nakładów bądź też przyjmował ją na podstawie darowizny. Na potwierdzenie powyższego (...) przekazał do materiału dowodowego kopie umów o odpłatne przejście sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej, podpisanych 24 kwietnia 2012 r. z 17 wspólnotami mieszkaniowymi w K., kopie faktur VAT z dnia z dnia 7 sierpnia 2012 r. do tychże umów oraz kopie faktur za przejście sieci wystawionych przez: SM Na (...) w K. (z dnia 30 czerwca 2006 r. na kwotę (...) zł netto), SM (...) w K. (z dnia 4 grudnia 2007 r. na kwotę (...) zł netto), (...) Sp. z o.o. w K. (z dnia 12 kwietnia r. na kwotę (...) zł netto), (...) Sp. z o.o. w K. (z dnia 26 czerwca r. na kwotę (...) zł netto), (...) M. K. w K. (z dnia 17 sierpnia 2012 r. na kwotę (...) zł netto), Gminę B. (z dnia 16 czerwca 2010 r. na kwotę (...) zł netto). Do materiału dowodowego (...) przekazał również wniosek PP-W (...). N. Sp.J. z 30 lipca 2012 r., w którym przedsiębiorca ten z własnej inicjatywy zamierza przekazać przedsiębiorstwu bezpłatnie wybudowaną

sieć, w przenosząc w ten sposób na nią przyszłe koszty jej eksploatacji i konserwacji oraz kopię umowy darowizny sieci kanalizacji deszczowej o wartości (...) zł., sporządzonej w 2007 r. na jej rzecz, przez przedsiębiorcę (...) L. S..

(dowód: k. 15-21, 71-72, 81- 88, 91- 92, 93,94-95, 143-144, 157-223, 216, 260,277-278, 285-304, 311, 312,313, 314, 318- 337 akt admin.)

Bezsporne, jest że (...) z dniem 17 listopada 2011 r. dokonał zmiany treści Warunków technicznych w ten sposób, że zapisy w nich zawarte, nakazujące obowiązek użycia osprzętu/zestawów wyprodukowanych przez wyznaczonych przez nią producentów, zostały usunięte z tekstu. Osprzęt (armatura) niezbędny do budowy przyłączy zostały opisane wyłącznie przy pomocy parametrów technicznych. Jako potwierdzenie poczynionych zmian (...) przedstawił do materiału dowodowego nowy wzór Warunków technicznych oraz kopie Warunków technicznych wydanych po dniu 17 listopada 2011 r.

(dowód: k. 141-142 akt admin.)

(...) dołączyła przy piśmie z dnia 26 listopada 2012 r., skierowanego do 16 inwestorów, z którymi Porozumienia zostały zawarte przed dniem 17 listopada 2011 r. i którym do tej daty wydano Warunki techniczne, kopię protokołu z posiedzenia Rady (...) z dnia 15 grudnia 2011 r., i 16 grudnia 2011r. dotyczącego m.in. materiałów i rozwiązań zaakceptowanych do stosowania przy budowie sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej. W obu protokołach armatura dozwolona do użycia w takich sytuacjach opisywana jest wyłącznie przy pomocy parametrów technicznych.

(dowód: k.7, 15-21,125-126, 127-129, 149, 249-250, 267, 436-605, 683-728 akt admin.)

Bezsporne, jest że (...) wystąpił do inwestorów, z którymi łączyła go treść Porozumienia, z informacją, że zapisy w tym dokumencie dotyczące nieodpłatnego przekazania wybudowanej sieci oraz ewentualnego ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu nie są wiążące dla inwestora i nie rodzą żadnych skutków prawnych oraz, że zasady przejęcia przez (...) wybudowanych sieci i urządzeń zostaną ustalone w odrębnej umowie.

(dowód: pismo przedsiębiorcy z 26 listopada 2012 r. k. 683-728 akt admin.)

Bezsporne, jest że w okresie od 29 października 2007 r. do 31 października 2011 r. żaden z odbiorców wody nie ustanowił na rzecz (...) służebności gruntowej przesyłu

(...) w 2012 r. osiągnął przychód w wysokości (...) zł

(dowód:(...) k.774-775 akt admin)

Prezes UOKiK zawiadomieniem z 12 grudnia 2013 r., na podstawie art. 10 kpa poinformował (...) o zakończeniu zbierania materiału dowodowego sprawie, i prawie do wypowiedzenia się w terminie do 27 grudnia 2013 r., z prawa tego strona skorzystała.

(dowód: zawiadomienie znak (...) k. 785 akt admin, pismo przedsiębiorcy z 27 grudnia 2013 r. k. 787 akt admin.)

Powyższy stan faktyczny, który nie był sporny między stronami, Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach postępowania administracyjnego oraz złożone do akt sądowych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje,

Odwołanie podlegało oddaleniu w całości.

Powód nie kwestionował ustaleń decyzji co do określenia rynku właściwego w rozumieniu art. 9 ust. 1 ustawy z dnia o ochronie konkurencji i konsumentów dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) - dalej jako ustawa okik , jak również jego pozycji rynkowej , w rozumieniu art. 4 pkt 10

ustawy okik, zatem ocenie podlega – według zarzutów powoda - czy zarzucone przez pozwanego praktyki na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków oraz na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną, odpowiadają zakazom określonym w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy okik.

Wskazane przepisy stanowią, że zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej, w szczególności przez narzucenie przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści. Do narzucania warunków umów dochodzi wówczas, gdy przedsiębiorca, wykorzystując posiadaną przewagę ekonomiczną w warunkach niedostatecznej konkurencji na rynku, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może bowiem nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń. Tym samym narzuca on kontrahentom takie warunki umów, które nie miałyby racji bytu w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród ofert konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych. Narzucanie warunków umów ma zatem miejsce wtedy, gdy przedsiębiorca wykorzystując zajmowaną na rynku pozycję dominującą i sytuację przymusową kontrahentów wynikającą z braku rzeczywistych alternatyw na rynku, wymusza na nich określone zachowania.

Powód jako dostawca usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków zajmuje pozycję tzw. monopolisty naturalnego. Prowadzi swoją działalność gospodarczą w warunkach, w których odizolowany od potencjalnych konkurentów zarówno barierą kosztów niezbędnych dla uruchomienia działalności w danej dziedzinie, jak i ustanowioną wcześniej strukturą organizacyjną i technologiczną, dysponuje potencjałem niezbędnym do narzucenia swoim odbiorcom warunków umowy.

Narzucanie warunków umów w rozpatrywanej sprawie wiąże się zatem z posiadaną przez powoda siłą rynkową i z adhezyjnym charakterem zawieranych umów tj. umów, które są zawierane przez przystąpienie, i w których nie przewiduje się indywidualnego negocjowania warunków umownych. W przypadku takich umów wystarczającą przesłanką do uznania, że dochodzi do narzucenia warunków umownych, jest oferowanie ich przez dominanta w stosunkach danego rodzaju. Zakwestionowane w toku niniejszego postępowania warunki umów były stosowane przez powoda względem wszystkich odbiorców korzystających z usług przedsiębiorstwa i stanowią element stosowanych przez przedsiębiorstwo wzorców umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz poprzedzający jej zawarcie stosowany wzorzec o nazwie porozumienie dotyczące warunków budowy urządzeń wodociągowych i rzeźnień kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci miejskiej, oraz narzucenie spełniania warunków technicznych. Odbiorca podpisując umowę o dostarczenie wody i odprowadzenie ścieków aprobuje wszystkie warunki umowy w tym poprzedzające jej zawarcie wspomniane porozumienie oraz spełnienie warunków technicznych określonych w tym dokumencie, z góry jednostronnie ustalone przez powodowe przedsiębiorstwo.

Podstawowym obowiązkiem dostawcy usług wodociągowych i kanalizacyjnych jest – stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę – zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny. Zgodnie z reżimem odpowiedzialności kontraktowej, przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne jest obowiązane naprawić szkodę wynikłą z niewykonania bądź nienależytego wykonania tego zobowiązania, a więc będącą następstwem przerw lub ograniczeń w świadczeniu usług dostawy wody i odprowadzania ścieków, jeżeli jest to skutkiem okoliczności, za które przedsiębiorstwo odpowiada. Zakres takich okoliczności obejmuje działania i zaniechania własne dostawcy usług noszące znamiona winy (tzn. zachowania umyślne lub będące skutkiem niedołożenia należytej staranności). Dominant, aby nie narazić się na zarzut nadużywania swojej pozycji rynkowej, nie powinien w treści umów zawieranych z odbiorcami usług, uchylać się od odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

W rozpoznawanej sprawie, Powód w treści proponowanych odbiorcom umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków posługiwał się postanowieniami umownymi, które przewidywały, iż nie będzie ponosił odpowiedzialności

odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody spowodowane: brakiem wody na ujęciu, uszkodzeniem instalacji odbiorcy usług grożącym niebezpieczeństwem, przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,

Z treści przedmiotowych zapisów nie wynika, że zwolnienie się z odpowiedzialności dotyczy wyłącznie sytuacji niezawinionych przez powoda i niezależnych od niego. Brzmienie tych postanowień stwarzało zatem przedsiębiorcy możliwość uniknięcia odpowiedzialności odszkodowawczej względem odbiorców w każdym przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania z powodu obniżenia jakości świadczonych usług, wywołanego awarią sieci bądź przerwami w zasilaniu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w energię elektryczną bez względu na przyczyny wystąpienia powyższych zakłóceń.

Możliwe są także sytuacje, gdy dostawca usług ponosić będzie odpowiedzialność za awarie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz zobowiązany będzie do naprawienia szkody powstałej po stronie odbiorcy usług na skutek wstrzymania lub ograniczenia dostawy wody i odbioru ścieków wywołanego taką awarią. Sytuacja ta będzie miała miejsce wówczas, gdy awarie przedmiotowych urządzeń spowodowane będą zawinionymi przez Spółkę zachowaniami np. niewywiązaniem się z obowiązku utrzymania tych urządzeń w należyтым stanie technicznym, ich nieprawidłową eksploatacją lub konserwacją. Sieci wodociągowe i kanalizacyjne – zgodnie z art. 2 pkt 14) i 16) ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę – należą do kategorii urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, o które Przedsiębiorstwo (...) na, podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę – obowiązane dbać z należytą starannością, tak aby zapewnić dostawę wody w sposób ciągły i niezawodny.

Postanowienie, według którego powód ogranicza swoją odpowiedzialność do wysokości (...) % wartości należności jaką by odbiorca usług zapłacił, gdyby nie zaszły okoliczności nienależytego wykonania umowy (co do jakości i ilości wody, ciśnienia wody), jest nieuprawnioną korzyścią finansową powoda ponieważ: „ zapis umowy który jednoznacznie wiąże należności za dostarczoną wodę w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych jedynie z techniczną przepustowością sieci, z całkowitym choćby przybliżonej wielkości zużycia przez odbiorcę wody, musi zostać uznany z próbę nadmiernego obciążenia kontrahenta świadczeniem finansowym na rzecz spółki stanowiącym ekwiwalent jej nieuprawnionych korzyści” (patrz: S.A w W. VI ACa 525/08 niepub).

W analogiczny sposób należy ocenić postanowienie, zgodnie z którym w przypadku: zaboru wodomierza przez odbiorcę usług lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z winy odbiorcy, ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu. W przypadku ustalenia zawinionej przez usługobiorcę przyczyny powód wiąże należność z techniczną przepustowością sieci, co można również uznać za próbę nadmiernego obciążania usługobiorców świadczeniem finansowym, ponad rzeczywistą szkodę poniesioną przez powoda. Postanowienie odnoszące się do przypadku zaboru wodomierza przez odbiorcę usług, a więc okoliczności nie związanej ze świadczeniem umowy o dostawę wody i odbiór ścieków, sąd ocenia również jako próbę uzyskania ekwiwalentu za nieuprawnioną korzyść pomimo bezprawnego działania naruszydela. Sposób naliczenia należności odnosi się do technicznej przepustowości sieci, w tym do okresu od ostatniego odczytu niezależnie kiedy nastąpiło zdarzenie bezprawne. Warunek ten należy niewątpliwie uznać za uciążliwy, bowiem stanowi dla usługobiorcy ciężar większy niż powszechnie przyjęty w stosunkach danego rodzaju.

Praktyka powoda polegająca na narzucaniu odbiorcom uciążliwych warunków przyłączenia do sieci, zgodnie z którymi są oni zobowiązani do wykonania na własny koszt włączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej, z przyznaniem powodowi uprawnienia do wyłącznego dokonywania włączeń za które powód pobierał jednorazową opłatę narusza zakaz, o którym mowa w art. 9 ust 1 i ust 2 pkt 6 u.o.o.k.i.k.

Włączenie do sieci wodociągowej (tzw. wcinka do sieci) odbywa się poza granicami nieruchomości odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Odcinek sieci od granicy nieruchomości do miejsca wykonania włączenia, jak również sama wcinka, zgodnie z definicją legalną przyłącza zawartą art. 5 ust. 2 w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...) nie jest już przyłączem tylko fragmentem sieci. Wykonany odcinek sieci od granicy nieruchomości

odbiorcy usług do miejsca włączenia, jak i osprzęt (amatura) użyte do wykonania przyłączenia przechodzą na własność przedsiębiorstw (...), powiększając jego majątek. Nałożenie przez powoda obowiązku wykonania na własny koszt robót niezwiązanych z budową przyłącza stanowi zatem narzucenie przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści w rozumieniu art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy okik. (stanowisko, jakie Sąd Najwyższy zajął w uchwale z dnia 13 września 2007 r., III CZP 79/07 (OSNC 2008/10/111, Biul.SN 2007/9/6), wskazując, że wybudowany z własnych środków przez odbiorcę usług zbiorowego odprowadzania ścieków odcinek przewodu kanalizacyjnego łączący wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości tego odbiorcy z istniejącą siecią kanalizacyjną stanowi w części leżącej poza granicą jego nieruchomości gruntowej urządzenie kanalizacyjne, o jakim mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.)).

Kolejną zarzuconą praktyką, podlegającą ocenie przez sąd, w rozumieniu art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy okik, jest uzależnienie zawarcia umowy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków od nieodpłatnego przekazania na majątek powodowego przedsiębiorstwa wybudowanych przez odbiorców usług odcinków sieci i urządzeń wraz ze zrzeczeniem się roszczeń i poniesionych kosztów z tego tytułu.

Obowiązek nieodpłatnego przekazywania na rzecz Spółki (...), wybudowanej przez inwestorów z ich własnych środków wynikał z §2 pkt 2 Porozumienia dotyczącego warunków budowy urządzeń wodociągowych na gruntach stanowiących własność inwestora i podłączenia ich do sieci miejskiej, które inwestorzy zmuszeni byli podpisać, aby otrzymać warunki techniczne, umożliwiające uzyskanie pozwolenia na budowę.

Należy zauważyć, że Regulamin, jako akt prawa miejscowego obowiązujący na terenie obszaru Gminy Miasto K. nie zobowiązywał osób ubiegających się o przyłączenie do sieci do nieodpłatnego przeniesienia wybudowanych ze środków inwestora odcinków sieci i urządzeń na rzecz powodowego przedsiębiorstwa. Poprzez narzucenie tego postanowienia w porozumieniu poprzedzającym wydanie warunków technicznych powód uzyskiwał prawo do powiększenia swojego majątku cudzym kosztem, nie ryzykując na przyszłość ewentualnymi roszczeniami ze strony inwestorów. Niewątpliwie są to warunki uciążliwe i przynoszące nieuzasadnione korzyści powodowemu przedsiębiorstwu mającemu pozycję dominanta na lokalnym rynku w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy okik. Nawet jeśli pełna rekompensata za wybudowane odcinki sieci groziłaby powodowemu przedsiębiorstwu brakiem utrzymania płynności finansowej, to w świetle 31 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę płatność mogła być rozliczona w ratach lub też rozliczona w opłacie za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.

Przesłanka uciążliwości w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy okik przynosząca nieuzasadnione korzyści została również spełniona w sytuacji, gdy powód jako dominant na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną w warunkach podpisywanego przez inwestorów dokumentu - Porozumienia dotyczącego warunków budowy urządzeń wodociągowych i kanalizacji na gruntach stanowiących własność inwestora wykorzystywał swoją pozycję dominanta przez uzależnienie wydania warunków technicznych od podpisania porozumienia (§ 4 pkt 1 k. 72 akt admn.), na podstawie którego przejmował w sposób nieodpłatny wybudowane odcinki sieci i urządzeń powiększając swoją sieć i nie ponoszących przy tym żadnego nakładu własnego.

Powodowe przedsiębiorstwo działając w warunkach monopolu sieciowego, w zależności od sytuacji i potrzeb, narzucało także inwestorowi przekazanie (wraz z przekazaniem zarządcy sieci) nieodpłatnej służebności gruntowej przebiegu sieci, co niewątpliwie świadczy o bezwzględnej uciążliwości tego warunku.

W ocenie Sądu nie zasługują na uwzględnienie podnoszone w odwołaniu okoliczności nie stosowania przez powoda w praktyce kwestionowanych zapisów, zawartych w punkcie I.1 decyzji a także nieosiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z tego tytułu, co miałyby zaprzeczyć stosowaniu przez powoda praktyki określonej w art. 9 ust 2 pkt.6 ustawy.

Sąd stoi na stanowisku, że wystąpienie negatywnego skutku w postaci eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczonej konkurencji (uzyskanie korzyści) nie jest konieczne a wystarczającym jest już samo zagrożenie

wystąpienia takiego skutku, co miało miejsce w niniejszej sprawie. (patrz: E. M.–. W. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Komentarz, Wyd. Twigger, Warszawa 2002, s.97).

Stanowisko takie znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie, zgodnie z którym dla zaistnienia praktyki ograniczającej konkurencję istotne jest, aby skutki praktyki ograniczającej konkurencję mogły wystąpić na rynku (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 czerwca 1999 r. sygn. akt XVII Ama 26/99). W wyroku z dnia 7 lipca 2004 r. sygn. akt XVII Ama 65/03 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, iż nie jest konieczne udowodnienie faktycznego stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej, ani też osiągnięcia z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści. Z treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika bowiem, że jej reżimowi podlegają nie tylko praktyki ograniczające konkurencję, które wywołały bądź aktualnie wywołują skutki na terenie Polski, ale również praktyki, które choćby tylko hipotetycznie, mogą wywoływać takie skutki. Podobne stanowisko wyraził wcześniej Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 12 maja 1997 r. (sygn. akt I CKN 114/97) wskazał, że istota rozpoznawanej sprawy nie sprowadza się do tego, czy przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut naruszenia ustawy antymonopolowej odnosi korzyści z całości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz do tego, czy w zawieranych umowach zastrzega sobie nieuzasadnione korzyści. Organ antymonopolowy ma zatem obowiązek oceniać zachowania przedsiębiorcy od strony skutków, jakie zachowania te mogą nawet hipotetycznie wywołać na rynku.

Odnosnie praktyki określonej w art. 9 ust. 1 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy zauważyć, że Powód posiadając pozycję monopolistyczną na lokalnym rynku zarządzania infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną może ją wykorzystywać i wpływać na ograniczenie wolnej konkurencji na rynku współzależnym jakim jest lokalny rynek osprzętu (armatury) niezbędnego do wykonania przyłączy wodociągowo - kanalizacyjny na terenie Gminy Miasta K..

O tym, że nadużycie pozycji dominującej na rynku właściwym może skutkować ograniczeniem konkurencji nie tylko na rynku, na którym przedsiębiorca posiada taką pozycję, ale także na innych rynkach wypowiedziało się już niejednokrotnie orzecznictwo antymonopolowe (por.: wyroki Sądu Antymonopolowego z dnia 12 lutego 1993 r., sygn. akt XVII Amr 33/92 i z dnia 11 grudnia 2000 r., sygn. akt XVII Ama 45/00).

Teoria dwóch rynków zależnych została również zaakceptowana przez europejskie organy antymonopolowe np. w sprawie (...) / (...), gdzie uznano, że pozycja dominująca na jednym rynku może być nadużyta wskutek postępowania przedsiębiorstwa na innym rynku (sprawa nr IV/30.698, (...) / A., C. decision (...), O. J. of the (...), nr L 374, s. 16-17). Komisja Europejska i Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznały, że „nadużycie pozycji dominującej na rynku surowców może ograniczać konkurencję na rynku, na którym są sprzedawane pochodne surowca, i te efekty muszą być wzięte pod uwagę w rozważaniach skutków naruszenia prawa, nawet jeśli rynek produktów pochodnych nie stanowi rynku samoistnego” (vide: B. Majewska-Jurczyk, Dominacja w polityce konkurencji Unii Europejskiej, Wrocław 1998, s. 46-47 i podane tam orzecznictwo). Tak sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, bowiem w warunkach technicznych warunkujących odbiór przyłącza, powód narzucił przy budowie odcinków sieci i przyłączy wodociągowych zakup zestawów do nawiercania pod ciśnieniem pochodzących wyłącznie od producentów wskazanych przez powoda, ograniczając swobodny wybór elementów budowy spośród ofert innych firm występujących na rynku spełniających te same standardy jakościowe, ograniczając w ten sposób konkurencję na rynku współzależnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że w zaskarżonej decyzji zostało wykazane naruszenie przez powoda zakazu wynikającego z art. 9 ust 1 i 2 pkt 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Sądu kara nałożona na powoda uwzględnia w należyty sposób okoliczności stwierdzonego naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podkreślić bowiem należy, że nakładanie kar pieniężnych (względnie samo zagrożenie nim) stanowi istotny instrument, który przyczynić się ma do przestrzegania przepisów ustawy antymonopolowej przez przedsiębiorców, a także do stosowania się przez nich do treści orzeczeń organów antymonopolowych.

Prezes UOKiK prawidłowo zastosował art. 106 ust. 1 ustawy okik, który stanowi, że może nałożyć na przedsiębiorcę, nadużywającego pozycji dominującej na rynku właściwym karę pieniężną nie większą niż (...) % przychodu, osiągniętego w roku poprzedzającym rok nałożenia kary. Wymiar kary ustalony w zaskarżonej decyzji za poszczególne naruszenia wymienione w sentencji decyzji uwzględnia dyrektywy określone w art. 111 uokik. Prezes UOKiK prawidłowo przyjął, że w stosunku do powoda występują okoliczności przemawiające za zmniejszeniem wymierzonych kar doceniając takie okoliczności jak zaprzestanie stosowania praktyk niezwłocznie po zawiadomieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego, usunięcie z własnej inicjatywy skutków praktyk, fakt niestosowania zakwestionowanych zapisów umów w praktyce i wdrożenie odpowiednich zapisów zmieniających w umowach na dostawę wody i odbiór ścieków a także okoliczność obciążającą, jaką była długotrwałość stosowanych praktyk. Nałożone kary są w ocenie Sądu adekwatne do stwierdzonych naruszeń przepisów ustawy i spełniają w stosunku do powoda swoją funkcję prewencyjną i represyjną.

Prezes UOKiK prawidłowo wskazał jako podstawę prawną wydanej decyzji art. 11 ust 2 ustawy o.k.i.k. uznając opisane w niej praktyki jako ograniczające konkurencję i stwierdzając zaniechanie ich stosowania. Zaskarżona decyzja uwzględniała zatem fakt zaprzestania stosowania zakazanych praktyk a wobec stwierdzenia tego faktu i usunięcia przez powoda skutków ich stosowania pozwany odstąpił od wydania na podstawie art. 12 ustawy decyzji zobowiązaniowej, której wydanie w tym trybie (, jak słusznie zauważył w odpowiedzi na odwołanie) stanowi jego uprawnienie a nie obowiązek.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 479^{31a} § 1 kpc oddalił odwołanie ponieważ nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 98 kpc obciążając nimi w całości powoda, stosownie do wyniku sporu. Zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. do kosztów tych zaliczono koszty zastępstwa procesowego w wysokości(...) zł określonej w § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSO Hanna Kulesza